

Handläggare: Yvette Engström
Telefon: 08-508 24 479

Till
Skärholmens stadsdelsförvaltning

Kartläggning av barn och personal med annat modersmål i Skärholmens kommunala förskolor 2011

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner denna kartläggning av antal språk/dialekter hos barn och personal i Skärholmens kommunala förskoleverksamheter år 2011.

Steinunn Å Håkansson
Stadsdelsdirektör

Birgitta Thulén
Avdelningschef

Bakgrund

I Skärholmens kommunala förskolor står vi för ett interkulturellt förhållningssätt vilket innebär att varje pedagog i förskolan ser alla språk och kulturella perspektiv som viktiga. Vår utgångspunkt är att olikheter befruktar varandra och genererar utveckling. Vi ser varje barn som en individ och inte som en representant för en grupp eller en kultur. I läroplanen för förskolan 98/2010 står det att förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och modersmålet. I Skärholmens kommunala förskolor strävar vi efter att tillsammans med föräldrarna ge varje barn som har ett annat modersmål än svenska möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål. Vi anser att modersmålsstöd inte handlar om språkundervisning utan vi försöker så långt det är möjligt att integrera modersmålsstödet i förskolans ordinarie verksamhet. Det kan till exempel handla om att visa intresse för barnets modersmål eller att informera föräldrar om modersmålets betydelse för barnets språkutveckling. Att kartlägga vilka språk som personal och barn behärskar anser vi öka möjligheten för att planera för modersmålsstödet på förskolorna. Det underlättar också möjligheten för oss att tillgodose talare av minoritetsspråk rätten till att använda sitt modersmål. Föräldrar kommer att ha möjlighet att vända sig till kontaktcenter där förteckningen över vilka språk personalen behärskar kommer att finnas. Denna kartläggning avser läget 2011-10-31. Arbetet har i stort sett pågått sedan 1995 och är i år den 15:e kartläggningen.

Syfte

Syftet med kartläggningen av barnens och personalens språk är att underlätta planeringen av modersmålsstödet på förskolorna. Kartläggningen kan användas som underlag för planering av det språkliga stödet.

Metod

I hemmet och på förskolan utvecklas språken i olika domäner. För att få kännedom om inom vilka domäner barnet använder sina språk, genomför förskolepersonalen en domänkartläggning av barnets språkmiljö tillsammans med familjen när barnet börjar på förskolan. Förskolepersonalen använder sedan denna domänkartläggning som underlag vid redovisningen av barnets aktiva språk. Pedagogerna har liksom förra året fått i uppgift att svara på frågan vilka modersmål barnen använder aktivt i hemmet. I år har personalen även redovisat vilka språk de själva behärskar.

Sammanfattning

Vid mät datumet 2011-10-31 fanns det 28 kommunala förskolor och en kommunal dagmamma i hela Skärholmens SDF. Det finns även en förskola som är öppen vid behov. Det var sammanlagt 1 336 inskrivna barn och av dessa barn hade 1 162 barn (87 %) ett annat modersmål än svenska.

Andelen barn med annat modersmål har ökat något från (86 %) år 2010 till 87 % i år. Andelen barn med annat modersmål är högst i centrala Skärholmen och Vårberg och lägst i Sätra och Bredäng. Ökning har skett i Vårberg och Sätra medan en minskning har skett i Bredäng. I centrala Skärholmen är andelen oförändrad.

75 olika modersmål finns bland barnen som är inskrivna i kommunala förskolor 2011, motsvarande siffra 2010 var 79 och 2009 var det 76.

De mest förekommande språken hos barnen är arabiska, kurdiska, turkiska, polska och tigrinja. Om vi istället skulle se till antal/andel barn där språket och något/några ytterligare språk används i hemmet skulle spanska hamna på tredje plats. Personalen behärskar sammanlagt 38 språk.

I och med att vi gör denna kartläggning får vi också information om antalet barn och personal som talar finska. Talare av minoritets språk har särskilda rättigheter. Vi har för närvarande 22 finstalande barn fördelat över alla våra fyra områden och vi har 8 finstalande personal fördelade inom alla områden. Många av våra flerspråkiga familjer använder fler än ett modersmål i hemmet. Av de 1 162 barnen som har ett annat modersmål är det 119 barn 10 % som använder fler än ett modersmål i hemmet.

Bilagor

1. Kartläggning av barn och personal med annat modersmål i Skärholmens kommunala förskolor 2011 samt tabeller.